

STANDARDY

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Výtvarná výchova

Zpracováno dle upraveného RVP ZV platného od 1. 9. 2013

Vypracovala skupina pro přípravu standardů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova ve složení:

Mgr. Ivana Brožová, ZŠ Chrudim

Mgr. Marie Horváthová, ZŠ Otovice

Mgr. Milena Kusá, ZŠ Praha 5

PaedDr. Markéta Pastorová, NÚV

Mgr. Radka Růžičková, Ph.D., ZŠ Hostomice

doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D., KVK FPE ZČU v Plzni

Mgr. Zdeňka Vyleťalová, MŠMT

1. stupeň

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-01 Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná a pojmenuje některé prvky vizuálně obrazného vyjádření využitě v kresbě, malbě, fotografii, v prostorových objektech, v architektuře 2. žák rozpozná světlostní a barevný kontrast a ve své tvorbě jej uplatní 3. žák projevuje schopnost porovnávat vztahy obrazových objektů a prvků (například: rozdílnost a podobnost tvarů, jejich velikost, vzájemnou polohu, světlostní a barevné vztahy) a uplatňovat je ve své kresbě, malbě i prostorové tvorbě
Ilustrativní úloha	
Vytvoř si soubor (portfolio), ve kterém budou alespoň tři ukázky různých kreseb, fotografií, maleb, fotografií různých prostorových objektů a architektury. Zvol si pro třídění svého souboru různá pravidla (kritéria) a pokus se sám pro sebe si zformulovat, proč sis tato pravidla vybral. Můžeš je také vysvětlit svým spolužákům.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-01.1
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1: Najdi nejsvětlejší a nejtmaší místa na fotografii (můžeš pracovat jak s barevnou, tak s černobílou fotografií).</p> <p>Úloha č. 2: Ze svého oblečení i z oblečení a látek, které máš k dispozici, vytvoř sestavu, kterou považuješ za barevně nejkontrastnější a barevně nejvíce sladěnou. Vyber si dvojice barev, které tě nejvíce zaujaly, a svůj výběr zdůvodni. Vztahy mezi barvami vyjádři malbou.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-01.2 K uvedenému indikátoru jsou zpracovány dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2).
Ilustrativní úloha	
Sestav si zátiší z předmětů různých velikostí a poměry jejich velikostí vyjádři kresbou, malbou, koláží modelováním.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-01.3

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-02 Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vybere, uspořádá a zkombinuje objekty do celků podle svého záměru nebo podle zadání; vysvětlí význam, který objektům přisoudil 2. žák vytvoří samostatně zvolenými obrazovými prvky (liniemi nebo barevnými plochami) objekty a zaměří se na vztahy mezi nimi (vzájemná velikost, poloha, vzdálenost; pravidelná a nepravidelná sestava, souměrnost a nesouměrnost uspořádání; kontrast, harmonie); vysvětlí, co vytvořil. 3. žák vytvoří jednoduchý plastický objekt z různých materiálů podle reálného objektu i své fantazijní představy 4. žák rozmístí objekty do prostoru a sám zaujme v prostoru pozici; vyjádří pocity, které v něm takto vzniklé uspořádání vyvolalo, a zdůvodní proč.
Ilustrativní úloha	
Předměty, které sis přinesl, sestav tak, aby jejich uskupení bylo pro tebe co nejvíce neobvyklé a naopak co nejběžnější, zdůvodni, proč svá uskupení takto vnímáš. Vzniklá uskupení proměň tím, že k nim přidáš další předměty, nebo naopak některé ubereš. Pro tebe nejzajímavější uskupení zachyť (vyfotografuj je nebo je nakresli), pojmenuj a zdůvodni, proč je považuješ za nejzajímavější.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-02.1
Ilustrativní úloha	
Sestav zátiší a vytvoř jeho zobrazení. V něm zvol pro každý předmět jednu barvu. Poté se snaž v každém předmětu zátiší objevit co nejvíce barev. Výsledky pozorování uplatni v dalším zobrazení zátiší. Vysvětli nebo popiš, které zobrazení je pro tebe zajímavější a proč?	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-02.2
Ilustrativní úloha	
Vytvoř si různě velké jednoduché objekty (například z papíru, plastického materiálu) a na ploše je uspořádej tak, abys vyjádřil moment klidu a pohybu (například zvíře připravené ke skoku, zápas dvou zvířat, pád postavy).	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-02.3
Ilustrativní úloha	
V prostoru, ve kterém se nacházíš, vyber místo, kde se cítíš příjemně. Popiš předměty, které tě ve vybraném místě obklopují, a u předmětů, které na tebe působí, popiš jejich povrch, tvar, velikost, jejich vzájemnou vzdálenost i jejich vzdálenost od tebe. Vyjdi ze své zkušenosti a zaznamenej (například kresbou, frotáží, koláží, malbou, fotografií) to, co pro tebe bylo z vybraného místa a z vlastností předmětů nejdůležitější, a to představ a zdůvodni ostatním.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-02.4

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-03 Žák se při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák si vybere z nabídky různých prostředků výtvarné tvorby takové, kterými by chtěl vyjádřit své pocity a představy, a vysvětlí, proč si vybral právě tyto prostředky 2. žák je vybaven základními dovednostmi k tomu, aby využíval obvyklých prostředků výtvarné tvorby (kresby, malby, modelování, prostorového vytváření) i prostředků experimentálně kombinovaných k vyjádření svých smyslových pocitů, představ, myšlenek a zkušeností 3. žák porovná vizuální vyjádření svých zkušeností s vyjádřením spolužáků a zjistí podobnosti a odlišnosti v pocitech a představách, které objevil 4. žák vybere z nabídky uměleckých výtvarných děl ta, která jsou blízká jeho zkušenostem, a ta, o kterých si myslí, že by zaujala lidi v jeho blízkém okolí (rodiče, sourozence, prarodiče, kamarády, učitele) a svůj výběr zdůvodní 5. žák uspořádá předměty v interiéru, ve kterém se nachází, tak, aby odpovídal jeho zamýšleným potřebám (prostor pro tělesný pohyb, pro odpočinek, pro soustředění) nebo pocitům (fantazijní prostor, tvarová a barevná harmonizace prostoru); výsledek své činnosti popíše s využitím některých pojmů, například: řád, chaos, klid, dynamika, pravidelné a nepravidelné uspořádání, souměrnost, nesouměrnost, rytmus
Ilustrativní úloha	
Z předmětů, které máš kolem sebe, sestav celek (objekt) tak, aby vyjadřoval nějaký z tvých pocitů. Objekt pro sebe pojmenuj a nech spolužáky své dílo také pojmenovat. Vysvětlete si vzájemně, jaké důvody k pojmenování vedly; pokus se podobný pocit vyjádřit tebou zvolenými prostředky (kresbou, malbou, modelováním, prostorovým vytvářením i prostředky experimentálně kombinovanými).	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-03.1; VV-5-1-03.2; VV-5-1-03.3
Ilustrativní úloha	
Pozorně si prohlédni díla svých spolužáků a vyber takové, které podle tebe vyjadřuje něco, co u ostatních děl nenajdeš; pojmenuj, v čem se podle tebe vybrané dílo odlišuje a v čem je jedinečné. Je také možné, že takové dílo nenalezneš, v tom případě se pokus vysvětlit, proč tomu tak je.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-03.2
Ilustrativní úloha	
Právě jsi vstoupil do galerie, kde jsou originály uměleckých děl. Žádná reprodukce nemůže originál nahradit, a proto ti návštěva galerie může přinést zcela novou zkušenost. Vyber si dílo, které tě ze všech uměleckých děl na výstavě nejvíce oslovuje, a pokus se vysvětlit spolužákům, proč tomu tak je.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-03.3
Další poznámky:	Pro dosažení daného výstupu a indikátoru je nutné do výuky zařadit návštěvy galerií výtvarného umění v dostupném regionu.
Ilustrativní úloha	
Navrhni a vyjádři (např. kresbou, prostorovou instalací), co bys změnil v interiéru své třídy, aby ses cítil co nejpohodlněji nebo aby ses mohl co nejvíce soustředit. Najdi si ve třídě pozici, kterou pro sebe vnímáš pozitivně; pozoruj předměty kolem sebe a sděl, které z nich jsou příčinou tvých příjemných nebo nepříjemných pocitů. Uspořádej si pro sebe příjemné místo.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-03.5

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-04 Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák si uvědomuje rozdílnost svého vnímání podle toho, jaký smysl zapojí (zrak, sluch, hmat); vnímání různými smysly využije podle svého uvážení ve své tvorbě 2. žák rozlišuje, co ve výsledcích jeho tvorby vychází z jeho představ a fantazie a co z jeho smyslových vjemů 3. žák nalezne a pojmenuje podněty (z každodenního života, ale i z vybraných uměleckých výtvarných děl), které působí převážně na jiné smysly, než je zrak 4. žák převede sluchové a hmatové vjemy do vizuálního vyjádření v ploše, objemu a prostoru
Ilustrativní úloha	
<p>Vytvoř si sbírku různých předmětů, najdi takové, kterých se nejraději dotýkáš, i takové, které jsou pro tebe příjemné jenom na pohled. Předměty si můžeš podle těchto kritérií třídit a sbírku dále doplňovat i rozšiřovat o nové předměty. Nové předměty mohou být pro tebe důležité i z jiných důvodů. Pojmenuj, z jakých.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-04.1
Ilustrativní úloha	
<p>Z nabídky (uměleckých výtvarných děl, vlastní tvorby, fotografií apod.) vyber taková zobrazení, která zachycují situace, předměty, krajiny, bytosti, které jsi nemohl na vlastní oči spatřit. Pokus se sám sestavit fantazijní obraz či objekt (můžeš k tomu využít různé fotografie, reprodukce, tiskoviny apod.).</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-04.2
Ilustrativní úloha	
<p>Hmatem postupně prozkoumej obsahy zakrytých nádob, jsou v nich různé hmoty, materiály, objekty a předměty. Vyjádři kresbou nebo malbou vlastnosti, které jsi hmatem objevil. Popiš, čím se vyjádření tvých hmatových pocitů liší a čím jsou typická.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-04.4

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-05 Žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porovná, zda se prostředky, které využil ve vlastní tvorbě, odlišují od prostředků využitých v dílech spolužáků či dalších autorů; nalezené rozdíly pojmenuje 2. žák porovná a objasní, zda a v čem se výsledky jeho tvorby odlišují od výsledků tvorby jeho spolužáků 3. žák ve své tvorbě uplatňuje různé obrazové prvky a experimentuje s dosud nevyzkoušenými prostředky a postupy
Ilustrativní úloha	
<p>Prohlédni si práce spolužáků a vyber tu, ve které jsi objevil prostředek, který použil tvůj spolužák a ty naopak ne. Prostředek pojmenuj (může se jednat o pro tebe překvapivý předmět, jeho neobvyklé umístění, neobvyklou barevnost apod.). To, co objevíš, zkus také použít při vlastní tvorbě. Proměnilo jeho použití tvoji práci? Byl pro tebe výsledek překvapením? Jestliže ano, tak v čem, jestliže ne, tak proč?</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-05.1
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1 Máš před sebou různé materiály (například tempery, tužky, pastelky, různé druhy a formáty papírů, fotografie, plastické a spojovací materiály), vyber si ty, se kterými máš chuť pracovat, můžeš je doplnit materiály, které sis sám přinesl a dosud s nimi nepracoval; vytvoř jimi například linie různých šířek, neobvyklé barevné skvrny, různě velké barevné plochy. Materiály zkoušej různě kombinovat i neobvykle používat. Řekni ostatním, na co jsi přišel, co bys využil znova a co se ti neosvědčilo.</p> <p>Úloha č. 2 Najdi si předměty, které jsou zajímavé svým tvarem, materiálem, texturou, a vytvoř jejich různé otisky a ty porovnej. Z předmětů, jejichž otisky považuješ za zajímavé, sestav celek a vytvoř například frotáže, slepotisky či další grafiky. S grafickými postupy a technikami můžeš experimentovat a různě je kombinovat.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-05.3 K uvedenému indikátoru jsou zpracovány dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2).

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-06 Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák sdělí, co bylo zdrojem inspirace pro jeho tvorbu 2. žák přistupuje k tvorbě ostatních jako ke zdroji inspirace 3. žák si vybere interpretaci, která je pro něj zajímavá a podnětná
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1: Zamysli se nad tím, jaký svůj pocit, prožitek, situaci, zkušenost nebo představu jsi zachytil ve své práci, a vysvětli to ostatním. Pozorně si vyslechni, co o tvé práci říkají spolužáci. Porovnej, zda se to, jak na ně tvé dílo působí, shoduje, nebo odlišuje (nebo působí dokonce opačně) od toho, co jsi chtěl vyjádřit. Pokus se ve svém díle objevit tu část, která vyvolává u ostatních opačné pocity, než máš ty.</p> <p>Úloha č. 2: Máš před sebou různý obrazový materiál (své práce, práce spolužáků, fotografie, reprodukce výtvarných děl apod.). Vyber si takový, který tě zaujal a chceš jej využít pro svou tvorbu (zaujala tě barevnost, námět, neobvyklé tvary, jejich seskupení). Vysvětli ostatním, co tě inspirovalo, a vyslechni si to, co naopak inspiruje je.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-06.1 VV-5-1-06.3 K uvedeným indikátorům jsou zpracovány dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2). Ilustrativní úlohy se vztahují k oběma indikátorům.
Ilustrativní úloha	
<p>Z prací, které vytvořili spolužáci, vyber dvě nebo tři, které na tebe nejvíce působí. Svůj výběr zdůvodni a pojmenuj, co je na nich pro tebe nejzajímavější (mohou to být například pro tebe nezvyklé barevné či tvarové kontrasty), a pokus se jimi inspirovat při tvorbě vlastního díla. Působí na tebe tvé vlastní dílo stejně, nebo více než původní práce? Pokus se vysvětlit, proč tomu tak je.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-06.2 Poznámka: pod pojmem „práce“, „dílo“ rozuměj vizuálně obrazná vyjádření.

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	5.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-5-1-07 Žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vybere, uspořádá a představí výsledky své práce (vytvořená, vybraná či upravená vizuálně obrazná vyjádření) 2. žák popíše spolužákům, jak při tvorbě postupoval 3. žák připraví jednoduchou prezentaci prací (vizuálních obrazných vyjádření) spolužáků
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1: Vyber práce, které bys chtěl někomu věnovat, a vymysli, jakým způsobem bys je chtěl předat (například: MMS, SMS, e-mail, jako přání, jako dárek). Svůj záměr realizuj.</p> <p>Úloha č. 2: Ze svých prací vyber takové, které považuješ za zdařilé a které se ti nejvíce líbí; vyber takové, které by mohly zaujmout tvé spolužáky, rodiče a paní učitelku, a zkus vysvětlit, proč si to myslíš.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-07.1 Poznámka: pod pojmem „práce“ rozuměj vizuálně obrazná vyjádření. K uvedenému indikátoru jsou uvedeny dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2).
Ilustrativní úloha	
Vyber práce, které by sis chtěl pro sebe uchovat, protože jsou pro tebe důležité (můžeš si je i vyfotografovat), vytvoř z nich soubor (podobně se pokus vytvořit soubor i z prací spolužáků) a představ je ostatním.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-5-1-07.1 VV-5-1-07.2 Poznámka: pod pojmem „práce“ rozuměj vizuálně obrazná vyjádření. Ilustrativní úloha se vztahuje k oběma uvedeným indikátorům.

2. stupeň

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-01 Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary) 2. žák určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické 3. žák si zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky 4. žák u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování
Ilustrativní úloha	
Pozorně si prohlédni reprodukce výtvarných uměleckých děl. Ke každému uměleckému dílu přiřaď prvky (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, tvar), které jsou pro dané umělecké dílo podle tvého mínění nejcharakterističtější. Pro jedno dílo můžeš najít i více charakteristických prvků.	
Poznámky k ilustrativní úloze	<p>VV-9-1-01.1</p> <p>Joan Miró, Nokturno, 1940, Fundació Joan Miró, Barcelona http://www.artchive.com/artchive/m/miro/nocturne.jpg.html [cit. 2013-06-03].</p> <p>Leonardo da Vinci, Dáma s hranostajem, 1483–1486, Czartoryski muzeum, Krakov http://www.abcgallery.com/L/leonardo/leonardo9.html [cit. 2013-06-03].</p> <p>Edgar Degas, Zelená tanečnice, 1879, Thyssen-Bornemisza Museum, Madrid http://www.wikipaintings.org/en/edgar-degas/the-green-dancer-1879 [cit. 2013-04-18].</p> <p>Raffael, Aténská škola, 1511, Vatikánské muzeum v Římě http://www.wikipaintings.org/en/search/raffael%20athens/1#supersized-search-210558 [cit. 2013-04-18].</p> <p>Vhodné je pracovat i s příklady výtvarných uměleckých děl současných českých autorů. Výběr uměleckých děl je zde uveden jako jeden z možných. Proto jsou odkazy na jednotlivá díla uvedeny v poznámkách k ilustrativní úloze.</p>
Ilustrativní úloha	
<p>Pozorně si prohlédni a porovnej dvojici reprodukcí uměleckých děl a zamysli se nad tím, jaké obrazové prvky jsou v dílech především využity.</p> <p>Které z uměleckých děl využívá především světlostní kontrasty?</p> <p>Které z uměleckých děl respektuje pro vyjádření prostoru více perspektivu?</p> <p>Najdeš ještě další obrazové prvky typické pro některá z děl?</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	<p>VV-9-1-01.1</p> <p>VV-9-1-01.2</p> <p>Paul Cézanne, Dům s červenou střechou, 1890, soukromá sbírka http://www.wikipaintings.org/en/paul-cezanne/house-with-red-roof-1890 [cit. 2013-04-18].</p> <p>Giorgione, Bouře, 1508, Gallerie della Accademia, Benátky http://www.theartwolf.com/masterworks/giorgione.htm [cit. 2013-04-18].</p> <p>Výběr uměleckých děl je zde uveden jako jeden z možných. Proto jsou odkazy na jednotlivá díla uvedeny v poznámkách k ilustrativní úloze.</p> <p>Ilustrativní úloha se vztahuje k oběma uvedeným indikátorům.</p>

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-02 Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel 2. žák sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel 3. žák vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie 4. žák shromáždí zdroje podněcující jeho vizuální obraznost (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznam, audionahrávka, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie), třídí je podle samostatně zvolených kritérií
Ilustrativní úloha	
Nech volně plynout své myšlenky a představy a zaznamenávej si je. Vyber si tu část textu, která je pro tebe nejvýznamnější, a k jejímu zobrazení si vyber libovolné prostředky (kresbu, malbu, prostorový objekt apod.).	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-02.1
Ilustrativní úloha	
Z předmětů, které máš před sebou, si vyber ten, který tě nejvíce zaujal (hmatem, sluchem, čichem, zrakem). Využij jakýkoliv prostředek (kresbu, malbu, grafiku, koláž, fotografii, plastické vyjádření apod.) pro to, abys svůj vjem co nejlépe vystihl. Výsledné dílo si pozorně prohlédni a pokus se zde najít tu část nebo detail, u které/ho máš pocit, že jsi v ní/něm zachytil svůj vjem nejvěrněji. Tuto část nebo detail můžeš vyfotografovat a s detaily či částmi obrazu dále pracovat.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-02.2
Ilustrativní úloha	
Snaž se utřídit své portfolio tak, abys vybral ty práce, u kterých se domníváš, že jejich zdrojem byly převážně tvoje vlastní zkušenosti, a dále vyber ty práce, u kterých se domníváš, že převažují tvé fantazijní představy. Najdeš ještě jiná kritéria pro třídění svého portfolio?	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-02.3 Poznámka: pod pojmem „práce“ rozuměj vizuálně obrazná vyjádření.

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-03 Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje 2. žák vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší 3. žák seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek
Ilustrativní úloha	
Máš před sebou reprodukce výtvarných uměleckých děl od různých autorů. Alespoň tři z nich (nebo jejich části) uspořádej tak, abys vytvořil z jejich vztahů další obrazové celky, které pro tebe budou mít oproti původním reprodukcím nový význam. Takto vytvořené obrazy doplň výstižným názvem.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-03.1 VV-9-1-03.2 Ilustrativní úloha se vztahuje k oběma uvedeným indikátorům.
Ilustrativní úloha	
Budeme se zabývat tvorbou fotopříběhu. Se spolužákem vymyslete dějovou posloupnost, pro kterou naaranžujete jednotlivé situace. Ty postupně nafoťte. Ze souboru vzniklých fotografií vytvořte příběh a představte jej spolužákům. Spolužáci pak mohou z daných fotografií sestavit jinou variantu vašeho příběhu.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-03.3

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-04 Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vybere takové obrazové prvky a jejich vztahy (například harmonická nebo kontrastní barevnost, objemové nebo lineární vyjádření objektů, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější 2. žák najde na příkladech děl dalších autorů obrazové prvky a jejich vztahy, které při tvorbě použil
Ilustrativní úloha	
<p>Přemýšlej, zda bys téma, které tě dlouhodobě zajímá, chtěl vyjádřit spíše v ploše, nebo v prostoru. Zaznamenej si všechny možnosti plošného a prostorového vyjádření, které tě napadají. Zdůvodni svůj výběr a svůj záměr realizuj.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-04.1
Ilustrativní úloha	
<p>Nyní budeš pracovat se svými portfolii, ve kterých máš uspořádány jak vlastní práce, tak různé inspirativní obrazové zdroje. Zkus přijít na to, co charakterizuje tvoji tvorbu. Jsou pro tebe důležité spíše barevné plochy, nebo linie? Zajímá tě více vyjádření objemu, nebo prostoru? Vyjadřují tvá díla spíše klid, nebo pohyb, harmonie, či kontrasty? Nalezneš obrazové prvky a prostředky, které uplatňuješ, v dílech dalších autorů? Pokud ano, tak rozhodni, kteří autoři jsou ti v tomto ohledu nejbližší.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-04.2 Poznámka: pod pojmem „práce“ rozuměj vizuálně obrazná vyjádření. Vhodné je pracovat i s příklady výtvarných uměleckých děl současných českých i světových autorů.

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-05 Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu 2. žák najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen 3. žák využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně.
Ilustrativní úloha	
<p>Prohlédni si pozorně tři dvojice reprodukcí uměleckých děl. Umělecká díla v každé dvojici porovnej a vyber ke každému uměleckému dílu jednu odpověď, která nejlépe odpovídá tomu, jak na tebe umělecké dílo v porovnání s druhým dílem působí:</p> <p>a) obraz v porovnání s druhým obrazem z dvojice u mne vyvolává především smyslový prožitek, b) obraz v porovnání s druhým obrazem z dvojice vyjadřuje především moji osobní zkušenost nebo představu, c) obraz v porovnání s druhým obrazem z dvojice vyjadřuje především společensky respektovaný obsah.</p> <p>Výběr svých odpovědí se pokus zdůvodnit.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	<p>VV-9-1-05.1</p> <p>1. dvojice: Claude Monet, Imprese, Východ slunce, 1872, Musée Marmottan Monet, Paříž http://www.claude-monet.com/images/paintings/impression-sunrise.jpg [cit. 2013-04-18]. Rembrandt van Rijn, Noční hlídka, 1642, Rijksmuseum, Amsterdam http://en.wikipedia.org/wiki/File:The_Nightwatch_by_Rembrandt.jpg [cit. 2013-04-18].</p> <p>2. dvojice: Robert Delaunay, Pocta Blériotovi, 1914, Kunstmuseum Basilej http://art-now-and-then.blogspot.cz/2012/01/robert-delaunay.html [cit. 2013-04-18]. Claude Monet, Jezírko s lekníny, zelená harmonie, 1899, Princeton University Art Museum, New Jersey http://www.artrecordiff.com/impression/monet/index.html [cit. 2013-04-18].</p> <p>3. dvojice: Paul Gauguin, Karikatura – autoportrét, 1889 The National Gallery of Art, Washington http://www.abcgallery.com/G/gauguin/gauguin23.html [cit. 2013-04-18]. Théodor Géricault, Vor Medúzy, 1818, Louvre, Paříž https://commons.wikimedia.org/wiki/File:JEAN_LOUIS_TH%3C%89ODORE_G%3C%89RIC_AULT_-_La_Balsa_de_la_Medusa_(Museo_del_Louvre,_1818-19).jpg [cit. 2013-04-18].</p> <p>Vhodné je pracovat i s příklady výtvarných uměleckých děl současných českých i světových autorů. Ilustrativní úloha vyžaduje již určité schopnosti žáka vnímat a popsat umělecké dílo. Je zde však uvedena proto, aby upozornila na důležitý princip „dávat věci (zde umělecká díla) do vztahů“ – to je třeba vyžadovat od všech žáků (s ohledem na jejich individuální možnosti).</p>
Ilustrativní úloha	
<p>Právě jsi vstoupil do galerie, kde jsou vystaveny originály uměleckých výtvarných děl. Při prohlídce výstavy nech díla na sebe působit a zaznamenávej si, pokud v tobě díla nebo jejich části vyvolaly pocity, vzpomínky, prožitky. Setkal ses s uměleckými díly, která na tebe již podobně působila? Byla pro tebe tato návštěva galerie něčím neobvyklá? Záznam z návštěvy galerie si vlož do svého portfolia.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	<p>VV-9-1-05.3</p> <p>Jedná se o společnou návštěvu galerie, jejímž cílem je navodit respekt k individualizovanému vnímání. Žáci mají dostat příležitost k vyjádření a zdůvodnění osobních preferencí. Při interpretaci odlišností či podobností výběru je třeba respektovat charakter kolekce, ze které se výběr provádí (jsou-li to obrazy různých směrů a stylů apod., má-li expozice jeden koncept apod.). Žáci mají mít možnost získané zkušenosti z galerie dále rozvíjet v hodinách výtvarné výchovy.</p>

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-06 Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy 2. žák využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznamy, audionahrávky, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí.
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1: Pozorně si prohlédni fotografie (kresby) s detaily pěti architektonických prvků. Seřaď je podle historické posloupnosti od nejstaršího architektonického prvku. Pak pod jednotlivé architektonické prvky napiš název slohu, ke kterému náleží.</p> <p>Úloha č. 2: Na fotografiích jsou historické budovy reprezentující významné stavební slohy. Fotografie si pozorně prohlédni a současně si pozorně prohlédni i nabídku architektonických prvků, které máš k dispozici na fotografiích nebo kresbách. K fotografii budovy přiřaď architektonické prvky, které odpovídají jejímu stavebnímu slohu.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-06.1 K uvedenému indikátoru jsou zpracovány dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2).

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-07 Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na obrazové prvky a prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné 2. žák interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se při tom na obrazové prvky, které použil, na jejich podobnosti či odlišnosti a na způsob, jakým byly využívány různými výtvarnými styly (například expresionismem, fauvismem, nefigurativním uměním) 3. žák prezentuje výsledek vlastní tvorby; svoji interpretaci porovná s interpretacemi ostatních (spolužáků, učitelů, členů rodiny apod.); sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují
Ilustrativní úloha	
Prohlédni si svoje práce a vyber z nich ty, ve kterých se ti podařilo vystihnout téma, například pomocí barevné kompozice, kterou považuješ za zajímavou, kombinováním různých materiálů, rozličností linií. Sděl svým spolužákům důvod výběru svých prací.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-07.1
Ilustrativní úloha	
Našel bys v dílech uložených ve svém portfoliu taková, ve kterých jsi použil obrazové prvky, které jsou pro tebe rozpoznatelné na výtvarných uměleckých dílech? Našel bys ve svém portfoliu práce, které se zabývají podobným tématem (řeší podobné problémy) jako díla umělců, která znáš?	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-07.1 VV-9-1-07.2
Další poznámky:	Vhodné je pracovat s příklady výtvarných uměleckých děl zejména 20. století.
Ilustrativní úloha	
Úloha č. 1: Napiš několik vět, kterými představíš své dílo. Pozorně si vyslechni, jak interpretují tvé dílo spolužáci a učitel. Interpretace porovnej se svým textem. Která interpretace je nejbližší tvému sdělení a která se naopak nejvíce odlišuje? Jsou interpretace, které tě obohatily nebo s kterými zásadně nesouhlasíš? Úloha č. 2: Ve virtuální galerii nebo nabídce reprodukcí výtvarných děl vyhledej ta, která mají něco společného (téma, způsob zpracování, jsou v nich uplatněny stejné obrazové prvky – např. barvy, linie, tvary, stejné prostředky). Sděl, co je pro tebe na díle nejdůležitější, například ve vztahu k tvé vlastní tvorbě, k tématu, kterým ses zabýval. Díla se pokus interpretovat a vyslechni si i interpretace spolužáků.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-07.3 K úloze č. 2 je možné využít například tyto zdroje: Národní galerie v Londýně http://www.nationalgallery.org.uk/artists/ [cit. 2013-06-03], Centre Pompidou v Paříži http://www.centrepompidou.fr/cpv/rechercher.action [cit. 2013-06-03], Databáze současného českého výtvarného umění http://artlist.cz/ [cit. 2013-06-03], Databáze světových galerií http://www.googleartproject.com/ [cit. 2013-06-03].

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Ročník	9.
Tematický okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	VV-9-1-08 Žák ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření 2. žák určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické 3. žák představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom 4. žák zjišťuje, jak probíhá komunikace v prostoru prostřednictvím zde umístěných objektů a jejich hmotných i symbolických účinků
Ilustrativní úloha	
<p>Úloha č. 1: Na fotografiích před sebou máš různé typy vizuálního vyjádření (jedná se o ukázky architektury, výtvarných uměleckých děl, designu, grafického designu). Ke každé ukázce přiřaď správný pojem a vysvětli ostatním, co je pro daný typ charakteristické.</p> <p>Úloha č. 2: Na reprodukcích před sebou máš čtyři zobrazení jednoho předmětu (v našem případě bot). Pokaždé je ale ten samý předmět zobrazen různými prostředky (malbou, grafikou, fotografií, kresbou). Ke každému zobrazení přiřaď odpovídající pojem a vysvětli ostatním, co je pro daný typ zobrazení charakteristické.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-08.1 VV-9-1-08.2 Zpracovány jsou dvě ukázky ilustrativních úloh (Úloha č. 1 a Úloha č. 2). Ilustrativní úlohy se vztahují k oběma uvedeným indikátorům.
Ilustrativní úloha	
Zkus si představit, že bys byl známým umělcem s dílem uznávaným celým národem. Co bys chtěl lidem svým výtvarným dílem zprostředkovat, čím by ses chtěl lišit od ostatních umělců. Zkus se takto podobně zamyslet nad díly známých umělců, které znáš. Co je na kterém z nich jedinečné? Co se umělec snaží vyjádřit?	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-08.3
Ilustrativní úloha	
Prohlédněte si nějaký veřejný prostor (například náměstí, náves, prostranství před školou, svým bydlíštěm); pojmenujte a graficky zaznamenejte, jak a komu tento prostor nebo jeho jednotlivé části slouží (starým lidem, dětem, pěším, cyklistům, motoristům apod.), a navrhnete, jak by se podle vašeho názoru (pro koho a k jakému účelu) měl prostor změnit. Navrhnete, čím by toho mělo být dosaženo.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VV-9-1-08.4